

Изази сваке недеље.

Претплата се шаље напред уредништву и без новаца се лист ни коме слати неће.

За све српске крајеве стаје на годину 60 гр. или 6 ф. ор. на по год. 30. гр. или 3 ф. ор. на три мес. 15 гр. или 1 ф. ор. и 50 нов. Неплаћена писма од нередовних дописника не примају се.

ПАСТИР

ЛИСТ ЗА НАУКУ И КЊИЖЕВНОСТ ДУХОВНОГ САДРЖАЈА.

издаје и уређује свешт. и проф. Никола Поповић.

Отето — проклето.

(нар. пословица.)

Рекосмо у последњем броју, да свештеници као чувари народње наравтвености треба да се побрину, да се не шири у нашем отачаству зеленашлук и каишарлук. Немили ти појави бацају тамну сенку на наше друштвено стање.

Па зато свима нама а највише свештеницима ваља да је у дужности постарати се о начину, ако љубимо срећу своје домовине, како се у њој не би налазило људи, који заборављајући на душу своју грабе и отимљу од браће своје бесавесним начином добра, која су им очеви оставили, или су их мутним својим знојем стекли.

Колико мора свакога, који се искаишареним начином изагна испод крова свога, срце заболети, у толико су још такви поступци бездушних људи опасни по цело друштво последицама, које за собом повлаче. Они понајвише могу донети несразмерно подељење имања, па тиме отешчати једнако уживање грађанских права. Штогод је мања разлика у имању појединих грађана у некој земљи, тим је веће његово, да се закона равноправност потпуно оствари. Кад се у неком друштву нађе људи, који не умножавају своје имање трудом и знојем, већ препреденошћу и лажом, кривом заклетвом и

измишљеном исправом, бесавесним и немилосрдним интересом, — укратко каишарлуком: онда ће се ти људи веома и нагло богатити, а други врло природно морају сиромашити. Отуда може постати у таквом друштву поред великих газда и силних богаташа страшан пролетаријат — пука сиротиња без нигде ничега. Такав пролетаријат баца у велику бригу јевропске државе, да не падне у очајање од глади, па га се већма боје, него што се негда поплашише дахије у београдском граду, „кад устаде кука и мотива.“

Казали смо једном приликом у овом листу, да треба да радимо и да се трудимо, како би увећали своју имовину; јер добро материјално стање олакшало би нам извршење дужности и задатка нашега. Штогод је сваки поједини богатији и имућнији, тим је и цела земља јача и снажнија. Но нема данас ниједне државе, у којој би сви грађани били једнаког стања: вреднији и паметнији уздизаће се материјално свуда над лењима и немарнима. Али опет и највећи устаоци не могу за тако кратко време доћи до таквог имања, какво приграбе и нагомилају људи, који угуше у себи глас савести, па се довију, како ће зле умишљаје своје подвести под закону одредбу — под параграф. Отуда је између осталог у нас сразмера имања — бар по селима — данас далеко друкчија, него што беше пре десет-двадесет година.

Служитељи божии а родољуби народњи ваља да цусте у храму божием громки глас слова господњег противу овог зла у нашем друштвеном стању. Нека не сумњају о успеху свога говора, кад зборе у име онога, пред ким се не могу сакрити ни најтајније мисли човекове, кад износе на видик вољу праведнога Бога, који мрзи и проклиње неправду. Покрећући људе у своме стаду к поштеној привреди, а угушујући у свакоме жељу за обогаћењем неправедним зеленашлуком и каишарлуком, очували би многима сопственост, коју им очевн оставише, и спречили би доста, да имање народње не

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

прелази мало-по-мало непоштеним начином у руке малог броја бездушних зеленаша и каишара.

Докле будемо сви имали, од чега ћемо живети и подмладак свој гајити, дотле нам сваком поједином ова земља мила бити, па ће нам још милија постати, ако израдимо, да јој се придруже и оне земље, у којима се лепа српска реч чује.

Недеља Самарјанкина.

(Лев. Јов. зач. 12.)

У дане јесење, кад беше време за сејање жита, дође Исус у плодној равницу Сихемску, која беше међу горама Гевале и Гарицима, и где становаху Самарјани. Горе ове бејаху чувене због своје спољашње природе. Путници причају, како са задовољством бацају поглед на гору Гарицим, која је покривена вечним зеленилом. Растиње њено живо им напомиње *Бога свеблагог*, који даје милост своју свима оним, који га љубе и који врше вољу његову. Напротив тога гора Гевала била је из јединог само камења. Пустота и дивљина њена напомињу свагда *Бога страшног*, који строго казни човека за свако преступљење.

Кад Јудеји први пут дођоше у долину Сихемску под вођом својим Исусом Навином, ове горе поразеше их: оне узбудише у њима чувство *страха* према Богу *правосудном* и чувство *благодарности* према Богу *добром, милосрдном*. И они се поделише на два стана. Једни изиђоше на гору Гарицим и овде запеваше: да благослов божији почива вечно над онима, који буду вршили вољу његову и испуњавали закон. Други се попеше на Гевалу, и поражени дивљином и пустотом ове горе, произнесоше у песмама својим проклетство на све оне, који би почели нарушавати закон Јеховин. И од овог времена гору Гарицим назову *гором благослова*, а гора Гевала добије назвање *гора проклетства*. Усред ове

долине лежаше варош Сихем, која се у време Исусово називаше Сихар. Крај вароши с јужне стране налажаше се један извор. Код Јудеја беше предање, да је тај извор ископао патријарах Јаков. Самарјани, који строго испуњаваху закон Мојсијев, поштоваху тај извор онако исто као и Јудеји.

И код овог извора сео је сад Исус уморан од дугог путовања.

Било је баш подне. Наступило беше време ручка и ученици његови отишли бејаху у варош, да купе штогод за јело. А у то време дође жена Самарјанка на извор, да захвати воде. Исус беше уморан и жедан, па зато се и обраћа сад Самарјанци с молбом, да му даде воде, да се напије: Даждъ ми пити коды. Јудеји и Самарјани бејаху од ваикада у кавзи. Јудеји се понашаху тиме, што произлажаху од Аврама, и што тобож строго испуњаваху писани закон и пророке; а презираху и мржаху Самријане и сматраху за грех, ако проговоре с њима ма и једну речу. Па зато се сад Самарјанка и диви молби Исусовој. „Како је то могућно, да ти као Јеврејин можеш искати, да пијеш воде, од мене жене Самарјанке? Зар ти не знаш, да се Јеврејин не мешају са Самарјанима?“ — говораше она.

Но Исус Христос не беше сишао на земљу, да учи људе поноситости и свађи. Послан од *милосрдног* Бога, он жељаше, да помири људе с Богом, да спасе све не само Јудеје но и незнабошце. И по овоме пуштајући се у разговор са Самарјанком он не само да устаје против јудејских предрасуда, већ има на уму, да спасе и ову Самарјанку. Па зато јој наговешћује, да он, и ако је по телу човек, опет зна оно, што обичан човек не зна, да он зна и цео живот њезин па и то, шта она у онај мах мисли, да је дакле такав, који *све* зна. Ово својство Исусово поражава Самарјанку. „Видим, Господе, да си пророк“, — рекне она Исусу. И почем је знала, да су пророци посланици небески, који јављају вољу Божију људма, то и

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

пожели, да овом приликом чује од Исуса оно, што је се понајвише тицаше. Самарјани сматраху себе за људе, који праву веру верују, и који ће по овоме бити достојни, да уђу у састав тог новог царства Месијиног, кад се оно јави на земљи. И кад се Јудеји повратише из ропства вавилонског, Самарјани их предусретоше као своју браћу и предложише им своју помоћ у грађењу новог храма. Но Јудеји одбацише њихову помоћ, што их сматраху, да су лажне вере, и да по томе Бог мрзи на њих. Због овог Самарјани омрзеше на Јудеје и за кратко време начинише за се особити храм на гори Гарициму. Ово не беше по вољи Јудејима, па зато објаве да је тај храм противан закону божију, да је и богослужење у њему мреко и непријатно Богу, те због тога устану и под Јованом Гирканом разруше тај храм Самарјанима. Самарјане ово ражљути, па сматраху то разрушење свога храма за једно од највећих безакоња од Јудеја. Зато сад Саамарјанка и жељаше да дозна, ко ли је у овоме прав: да ли они, што начинише храм, или Јудеји, што развалише, те због тога се и обраћа с питањем Исусу: „очеве наши — вели она — молише се Богу на овој гори, а ви Јудеји кажете, да је у Јерусалиму место, где се треба молити?“

Јудеји бејаху прави у овом случају. По закону Мојсијеу све жртве у старом завету требало је приносити једино у храму Јерусалимском. Јер Бог старог завета беше заповедио, да се начини само *један* храм у Јерусалиму, да тиме одучи Јудеје од многобожности и да им усели веру у јединог Бога. Осем тога, сви закони старог завета били су праобрази Христу — Месији, спремали су само људе за дочек Спаситеља и морали су с доласком његовим престати. Спаситељ је морао произаћи од Јудеја. Па зато Исус и одговора Самарјанци: ви не знате чему се молите, а ми знамо чему се молимо, јакш спасење $\bar{\omega}$ Јудеј естъ.

Но Јудеји неправилно схватаху значај свога закона. Сви

обреди јудејски бејаху значајни и спасоносни тек у таквом случају, што су били *приобрази* Спаситеља и што спремаху људе, да познаду и приме Месију, кад дође. А сами по себи они нису могли да спасу никога. Тако на прилику спасавања их је вера у погледу на потоњу *жртву Голготску*, а не оно приношење на жртву животиње; спасавања их је очишћење душе од зла а не умивање тела; спасавања их је оно, што је имало духовни, унутрашњи значај, а не оно, што је спољашње, телесно. Па зато Исус Христос и вели Самарјанци, да и ако су обреди јудејски законити, опет ће се скоро довршити и престати, јер није право богопоштовање у спољашности и обредима, већ у духу и у самој истини, „Веруј ми, — рече он — да иде време, и већ је настало, кад ће се прави богомољци молити оцу духом и истином; јер отац хоће таквих богомољаца. Бог је дух; и који му се моле, духом и истином треба да се моле.“ Овим речма Исус Христос јасно казује, да су Богу мила дела *правде, истине и љубави*, а не спољашња дела богопоштовања, и да је све спољашње добро тек онда, кад је оно здружено с унутрашњим расположењем.

Но чути од Јудејанина, да ће и незнабошци ступити у састав царства Месијина, да Бог хоће од људи срце чисто и душу непорочну а не само једне спољне обреде, да Бог није грозан судија но и милосрдан отац људи, — било је то тако ново, тако радосно за Самарјанку, да она чисто не могла да верује. Па зато и пресече беседу Исусову овим речма: „*Знам, да ће доћи Месија, који се зове Христос, и кад он дође; казаће нам све.*“ „*Ја сам тај, који с тобом говорим*“, — рече јој Исус. На овакве речи жена баца судове своје и отиде у град, па тамо свима и свакоме говораше: „*ходите да видите човека, који ми каза све, шта сам учинила: да није то Христос.*“ И на позив њен многи одоше, да виде Исуса.

Међу тим вратише се већ из града и ученици Исусови.

Они видеше, да се он разговара са женом Самаріанком, па се и сами зачудише, іер и они не беіаху іош просвећени духом светим, па да се уздигну у погледу над сувременим предрасудама Јудеіа, те тако и сами држаху, да је грешно Јудеіанину разговарати се са Самаріанком. Но они не сме-доше приметити ништа своме учитељу, већ га понудише, да што поіеде. Видећи да долази са свих страна народ и да беседа његова са Самаріанком није остала без добрих последица Исус заборави на обед, па се обрте ученицима и рече: „*Ја имам јело да једем, за које ви не знате*“. Но ученици не могаху да схвате разговор његов. Они мишљаху да он говори о храни обичној, па зачуђени питаху један другога: „*можда му ко донесе да једе*.“ На које им он одговори: *јело је моје, да извршим вољу онога, који ме је послао и да свршим његов посао*.“

Бог отац жели, да спасе све људе, да их учини својом децом. Но почем су људи слободни, то их он неће привући к себи на силу, па зато их је тако дуго спремао, да они сами усвоје то спасење, — спремао их тако, као што сеіач спрема њиву, коју мисли засејати. И ево ово време спремања већ беіаше на измаку. Самаріани, који у тај час иђаху са Исусом, беіахи готови, да приме његово учење. И Исус знађаше да ће они примити то учење и принети Богу плодове добрих дела, па зато се и обраћа ученицима овим речма: „*Не кажете ли ви, да су још четири месеца, па ће жетва приспети? Но ја вам велім: подигните очи своје и видите њиве, како су већ жуће за жетву*.“ И тада пружи руку на Самаріане. Но у исто време он знађаше и то, да ће њему пасти у део, да само *проповеда* слово божње, да баца тако — рећи семе у земљу, па да неће дочекати, да види људе, који би испунили речи његове, који би живели по науци његовој — да неће дочекати, да види, кад ће семе то, које он баца у земљу и које ће залити својом пречистом крвљу, израсти и донети плода, већ да ће он сеіати а други

пожњети. Тешко је за обичног самртног, да се труди а да се не користује тима трудовима; но Исус не беше себичан и не гледаше, да трудови његови донесу њему лично користи. Он се више брињаше о користи других, па зато се и радоваше, предвиђајући, шта спрема и готови за потоњи нараштај. „И који жње, прима плату и збира плод за живот вечни тако, да се радује и онај, који је сејао и онај, што је пожњео. Но у оваком случају један сеје, а други жње. Али ја вас послах, да жњете, где се ви не трудисте; други се трудите, а ви дођите, да приберете плод труда њихова.“

Многи Самарјани због ове беседе примише учење Исусово и посташе последници његови.

Живот св. Јована Златоуста.

(Наставак.)

„Свештеници јеврејски били су власни, да очисте тело од проказе — губе, или правије: да не очисте, него да засведоче, да су очишћени (Лев. XIV); па су и онда јако завидели свештеничком чину. Али свештеници новог завета имају власт не само да сведоци — испати — буду очишћенима, него да чисте; — притом не губу телесну него душевну скврну. Па зато који не одаје овом чину пристојну почаст, више је згрешио од Датана и његове дружине. . . .

Него да се повратим своје предмету. — Бог је дао свештеницима већу власт, него што имају телесни родитељи; не само зато, да казне, него да више добра чине. А и једни и други толико се између себе разликују, колико садашњи живот од потоњег. Једни рађају за живот земаљски а други за небески. Први не могу своју децу да сачувају од смрти телесне, па више пута не могу ни телесне болести да излече, а ови други често су спасавали болесне душе, које су морале да страдају, овда подвргавајући их кроткој казни, овда задржавши их при самом почетку од пада не само нау-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ком и настављењем него и помоћу молитве. Јер они не само да нас прерођавају кршћењем, него и власт имају, да раздреше од грехова, који су учињени после овог прерођења. А и речено је: *Болује ли ко међу вама, нека дозове старешине црквене, те нека читају молитву над њим и нека га помажу у њем у име господње. И молитва вере помоћи ће болеснику и подигнуће га Господ; и ако је грехове учинио опростиће му се.* (Јак. V. 14.) Осем тога телесни родитељи никако нису кадри да помогну својој деци, ако би ови увредили ма кога чувена и силна власника; а свештеници помирују духовна своја чеда не с власницима, не с царевима, него са самим увређеним Богом!

Давши овако висок значај духовенству и његовом чину, св. Златоуст хоће према томе од духовенства и много нешто више него ли од обичних хришћана, па зато је према њима далеко строжији него што је према не-свештеним хришћанима. Код тадашњег духовенства бегјаху два главна порока: улагивање код двора и грамжење за новцем. Но Златоуст по строгости свог живота нађе у њих и трећи, а то је — љубав к женскињу. Па ово он често пребациваше и онима, који се одрекоше света, но после опет пристадоше уза њ. Против овог последњег порока св. Златоуст написао је два дивна састава, који могу служити на углед вековима како по духу и сили, тако и по чувству и красноречивости. Он обраћа свој укор на оне, који под именом саучешћа према сиротињи скупљаху у свој дом младе девојчице ради васпитања и учења, но ово по мњењу његовом имађаше други смисао.

(Наставиће се.)

Нешто о примању вере Христове код Руса.

(Наставак.)

Шеста је већ година од онога доба, откада је Владимир, пошто уби Царполка, остао сам да кнезује у Русији, а

трећа — откад убише незнабошци она два хришћанина, Варијачу и његова сина. Време није бог-зна како дуго, но много се у том кратком времену разних ствари догодило и појавило. Незнабошци, које Владимир доведе са севера — сви ови Новгородци, Кривичи, Варијазии, у ревности својој почеше се изнајпре заједно са кнезом својим договарати, како би се подржала вера незнабошка и њени обичаји крвне жртве. Но ово њихово старање није могло за дуго остати у свој ревности својој. Вера незнабошка могла је остати још за које време на северу, где не беше још ни гласа о вери христовој. Тамо су и ови могли остати за дуго незнабошци. Али у Кијеву, где већ беше неколико хришћанских храмова, где се светлост вере христове изношаше на видик, где се поче већ да гине и умире за њене вечне истине — није јој се могло дуго противити. И сам кнез Владимир био је у овој околини. И до њега допр'о беше глас о старом Варијачу и његову сину. И њему бејаху на памети оне речи Варијачове: „Бог је један и то на небу; ваши богови нису богови, већ дрвеће.“ А поред овог могло му је пасти на ум и то, колико још осем Варијача има отаца, који су можда тако исто мислили као и Варијач, но који на заповест кнежеву нису смели да не даду своју децу на жртву боговима, а овамо плакали су и јадиковали за својом дечицом, видећи их како пламте у огњу на жртвенику. И како једна мисао извлачи другу сродну мисао, то је и Владимир мислећи о проливној крви деце и младића на жртви боговима, могао доћи на мисао и за ону крв, која не беше проливена ради Бога, већ ради његове сопствене страсти, на крв брата свога Јарополка, кога је он мучки погубио, на крв Полоцкога кнеза Рогволода са свом децом његовом, које он погуби зато, да насилно узме себи за жену Рогњеду.

Додуше Владимир је могао за одбрану своју наводити, да је он дужан био да се освети Јарополку за Олега, а Рогњеди за мајку своју, коју она презираше као ропкињу. И

на овом основу могао је правдати себе у мислима, да је све ово учинио по ондашњем обичају *свете освете*. Но и опет није могао да не чује унутрашњег гласа, који га кори, да брата свог није он убио баш из једне *свете освете*, већ и зато, да заузме Кијевску кнежевину столицу, а сроднике Рогњедине не зато само, да јој се освети за матер своју, већ и ради себе самог, и да је он таквим начином проливао крв туђу не толико по општој потреби и користи, колико ради својих себичних жеља, које није лепо, није поштено, није човечно. Овај унутрашњи глас, који се раније или доцније пробуђује у срцу свакога, и који ми обично називамо гласом Божијим или *савешћу*, пробуђивао се и у незнабожаца, и он их је позивао, да се сете и обрате правом и истинском Богу. И овај глас Божији беше јаче у то доба пробуђен у срцу Владимирову. Бадава он после тога приносио жртве боговима својим, бадава им дариваше богате дарове, златне чизме и калпаке, — он не могаше наћи у души својој спокојства, не могаше наћи у пређашњој вери успокојења. Њему беше нужна таква вера, која би га очистила од пређашњих грехова, која би га успокојила у садашњости и дала наду на будућност: он се беше јаче замислио о новој вери, вери хришћанској. (Наставиће се.)

Св. Ђорђе великомученик

Видећи овако у мукама претрпана св. Ђорђа, цар помисли, да је он већ свршио, па зато даде славу боговима својим и с презирањем управи питање на светога Ђорђа: „Камо ти сад твој Исус, што ти не поможе у невољи својој? Где ти је сад она Истина, којој ти служиш и за коју гинеш?“ И кад ово изговори, он заповеди, да се св. Ђорђе као већ мртав извади из тог страховитог точка и сахрани, а сам отиде, да принесе жртву својој богу Аполону.

Страх и ужас нападе на све, који ту бејаху, кад војници

приступише томе страшном точку, да га отворе и изваде св. Ђорђа, јер на једанпут неком тајном и несхватљивом силом св. Ђорђе беше одрешен и као да ни најмање не осећаше мука изађе пред њих и почне благодарити Исусу, који га је тако оснажио и дао му моћи да не падне духом у овим грозним мукама и патњама. „Сад видим у самој ствари, како је снажан онај, који је с тобом у дружби, Исусе,“ — проговори св. Ђорђе, па обративши се к народу изговори дивну и пламену беседу против лажних богова римских и разложи веру своју у Исуса Христа. Већина од оних, који се ту десеше, примише поуке његове и крстише се; међу којима беше и знатан број великаша.

Кад ово видеше војници, похиташе нагло, те јавише цару. Цар у то време бејаше у *капицу* и свршаваше крваву жртву пред киповима. Дозвав к себи св. Ђорђа, он гледаше на њ, али својим очима не вероваше. „Може л' бити, да је то онај исти Ђорђе?“ — питаше он те, што бејаху около њега. Но свети му Ђорђе сам одговори: „Ја сам царе! Не бој се, већ познај силу и власт Господа мојега.“ Мноштво света, који пре знађаху муке Ђорђеве и који га сада овако наскоро видеше здрава, вероваше сад у име Христово, међу којима бејаху Анатолије и Протојоен, саветници цареви; но већина од ових на заповест царску бејаху одмах похватани, ван града изведени и мачем посечени.

Царица Александра, која се такође нахођаше ту при служби идољској, гледајући, како смело одговара св. Ђорђе и како онолико свет радо иде на смрт за пресвето име Исуса Христа, одрече се и сама вере идољске и хтеде јавно да исповеди истинитост вере Христове, да јој не забрани *Епарх* и пре, него што цар зато дознаде, кући испрати, а цара изнова распали на освету према Ђорђу. Диоклитијан сад опет одреди каштигу за Ђорђа, којом већ мишљаше одузети му не само живот, већ и тело његово уништити. „Узмите га — рече он војницима — и баците у кречану нега-

шена креча, навратите воду у кречану, па врата затворите, и оставите га тако за три дана и три ноћи, да видимо, хоће ли му помоћи Бог његов, коме он служи.“ — И заповест царска би извршена одмах. Но св. Ђорђе и овде не изгуби присуство духа. Идући на очигледну смрт своју, он опет вероваше у свемогућност божију, вероваше, да где хоће Бог, ту се могу победити закони природе. Па зато с пуном вером, с пуним убеђењем на своје избављење говораше свима: — „Онај, који једном речи утишава море, зауставља буру, очишћава прокажене, отвара очи слепорођенима, васкрсава мртваце, претвориће једним словом својим и страшну силу огњену у благу и тиху за мене росицу, као што је то учинио над трима *отроцма* у пећи вавилонској.“ (Наставиће се.)

Одношај цркве према хришћанину.

(Свршетак.)

У цркви су отворени сви извори истинске насладе не само за очи него и за душу. Ако ми ујердно будемо слушали свете молитве, које се се читају у цркви, и умом размишљали о свештеним песмама, осетићемо без сумње у души и срцу нашем духовну сладост и успокојење. Оне разгаљују чувства наша. Који је растројен, узнемирен, непокојан, нека иде у цркву; у молитвама и песмама, чуће миле и сродне му звукове. Хоће ли ко да благодари оцу небескоме на добротинствима, у песмама св. цркве наћи ће пуно примера захвалности и благодарности. И заиста неће нико из цркве изаћи неутешен, само ако је искрено тражио утехе. Дође ли под заштиту њену грешник, да потражи од ње чувства раскајања; молитве и песме црквене тронуће душу његову, доћи ће к себи и пролити сузе покајања, ако само озбиљски буде пазио на мелодију и смисао њихов.

Тако спасоносно дејствује света црква својим молитвама!

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

И тима средствима служи нас она, помаже спасењу нашем. А нарочито моли се онда, кад Богу угодно буде, да нас казни, кад згрешимо, глађу, помором и т. д. па без сумње њеним само молитвама Господ Бог прекраћује наказања и изнова шаље нам благодат своју. „Ради цркве — вели свети Златоуст — распрострто је небо, различено море, расут ваздух, основана земља, насађен рај; чуда беху велика, море раздљиваше се и опет сједињаваше, камење распадале се. Цркве ради пророци су, цркве ради апостоли су, и шта боље могу да речем? Цркве ради једнородни син божији беше и крв своју изли; та крв залива цркву, зато расади њени и не могу увенути, дрва и лишће њихово не одпада!

4.) Света црква храни и подржава духовно живот наш и дејствује на цело биће наше божанственим тајнама: а,) покајањем, б,) причешћем, в,) свештенством, г,) браком и најпосле д,) јелеосвећењем.

а.) Кад ми на ново рођени, очишћени од свакога греха у купљли кршћења и запечаћени даровима св. духа у тајни миропомазања. — по слабости или из нехатости и незнања паднемо изнова у грех, па у души и савести нашој осећамо укор, страшимо се гњева божија, стидимо се људи, и дрхтимо, кад представимо вечне муке и вечну смрт: света црква као чедољубива мати брижљиво стара се за децу своју, спасава од греха и наказања у тајни покајања (I. Јоан 1. 9.) умирава савест нашу и повраћа нас у милост божију. После покајања, после исповести, ми слободно подижемо очи наше к небу, што знамо, да срце сакрушено и смирено Бог уништиће. (пс. 50, 19.)

б.) Очистивши нас од грехова, успокојивши савест нашу и помиливши нас с Богом, црква предлаже нам тајну светог причешћа, храни и укрепљује нас преко слугу олтара господњег, средством хлеба и вина као пречистог и животворног тела и крви Исуса Христа, па тим сједињава нас с Господом у један дух. (Јоан. 6, 56.)

в.) У тајни свештенства црква показује нам видљиве испунитеље воље своје, пастире и учитеље, који у свако време могу руководити нас к спасењу, собом давати нам образац побожности, пример чистоте и непорочности хришћанске (I. тим. 4, 12) и који би готови били ради нашег спасења жртвовати све па и саму душу своју положити (Јоан. 10, 11, діеіан 20, 28. I. Сол. 2, 7, 8).

г.) Срећа породична као и уопште друштвени живот захтева непрестане слоге, узајамне љубави, верности, трпљења, па често и самопрегорења. Света црква и овде употребује помоћна средства. Она утврђује преко свештеника неразлучну сvezу мужа и жене у тајни брака пред олтаром господњим; проси благослов божији на њих; моли се Господу, да им дарује љубав, мир, слогу; да их овесели плодом, да васпитају децу своју у страху и науци господњој без особите муке и напрезања. Она улива родитељима љубав к деци, а деци љубав, покорност и поштовање према родитељима. Утврђује сродства и друштва, храни и одржава узајамне одношаје друштвене, усељава љубав и поверење међу властима и потчињенима, знатнима и незнатнима, богатим и сиромасима. Она се једнако стара о том, да би све хришћане учинила, да буду једно, да буду благословена деца њена, наследници живота вечнога.

д.) Последњи дани земаљскога живота нашега постају за нас пуни туге и опадања. Ако икада, то нарочито у то време св. црква појављује се као наша наставница и спаситељка, као истина Богом постављена мати. Она нам шаље пастира свога, каогод анђела божија, као хранитеља душе и тела. Посредством њега учи нас свему, што је нужно знати ономе, који ишчекује последње тренутке на овоме свету. Преко њега лечи душу болесникову јелеіем радости, јелеіем освећења, облачи га у оклоп више силе, ублажава му срце, весели га вечношћу и улива му наду на блажено његово сјединење с Христом.

У опште, света црква у прве дане живота нашега скупља нас — хришћане под своје матерње закриле, и као свака мати васпитава и спроводи својим старањем кроз све ступње живота нашега, просвећава ум наш божанственом и спасоносном науком, укрепљује вољу нашу за добар и благочастив живот светим правилима и примерима духовнога савршенства, напаја чувства наша дивним храмовима својим и светим песмама, чува нас својим молитвама и оживљава нас својим светим тајнама.

Ево колико нам добра приноси наша мати црква. И ово је тек десети део од оног, што она нама чини. Сва добра њена није кадра да опише рука самртника. Ово се даје схватити само једним непосредним чувством и то од оних, који су од колевке па до гроба били неразлучни другови с црквом. — Благо онима, који се рађају, живе и умиру с црквом...
I. К.....ћ.

Некролози.

Милоико Петровић, свештеник Главички у округу Ђуприском, упокојно се 15. ов. мес. у 70 години живота.

Јеромонаси: Северијан м. Драче и Ниђифор м. Љубостиње умрли су између 10. и 11. ов. месеца.

ГЛАСНИК.

Јован Јовановић, прота Јагодински, по молби својој разрешен је од дужности окружног протојереја. Он је свршио више духовне науке у Кијеву. Био је професор науке хришћанске у Београдској гимназији, за кратко време прота Крагујевачки, а после Јагодински.

На његово место постављен је за окружног намесника Миладин Милићевић, досадашњи намесник Варварински.

Коста Лазаревић, учитељ села Варне у округу Шабачком, произведен је 25. пр. м. за ђакона.

Василије Антић, учитељ у Г. Крушевци, произведен је 23. ов. мес. за ђакона, а 25. за свештеника и одређен за капелана свештенику Ново-Селском у округу Крагујевачком.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
В
Л
И
О
Т
Е
К
А